

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG

Vastaava

Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri

Liisankatu 27, E 10

N:o 8
Elokuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

38. vuosikerta 1933

UKKOKOTI JA PIENVILJELIJÄKOULU KUUROMYKILLE

Tavattuamme kuuromykkäinopettaja Urho Kierimon ja keskusteltuamme hänen kanssaan muutamista kuuromykille nykytärkeistä kysymyksistä johtui puhe Turun Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen hallussa olevaan noin 300,000 mk:n suuruiseen ns. ukkokotirahastoon ja sen tarkoituksenmukaiseen käyttöön.

Mainittu summa, kertoi op. Kierimo, on hänen mielestään liian pieni, jotta sillä voitaisiin ostaa ukkokotia varten tarvittava kiinteistö, laittaa se asianmukaiseen kuntoon sekä ylläpitää sitä. Jos esim. puolet summasta käytettäisiin kiinteistön ostoon, jolloin sen täytyisi olla kovin vaatimaton, menisi suunnilleen toinen puoli rakennusten korjauksiin ja välttämättömiin uudisrakennuksiin, joten kodin ylläpitämiseksi ei jäisi ollenkaan varoja.

Asian järjestely olisi op. Kierimon mielipitteen mukaan perustettava kokonaan toiselle pohjalle. Turun k.m. Auttajayhdistyksen hallussa oleva summa olisi näet kokonaan säästettävä kodin ylläpitämistä varten, eikä silloinkaan hevin voisi koskea itse pääomaan, vaan sen korkoihin, jotka nykyisen korkokannan mukaan ovat suunnilleen 15,000 mk vuodessa.

Tätä silmällä pitäen kertoi haastateltavamme käyneensä asutushallituksessa tiedustelemassa kruunun virkataloja tarkoitusta varten. Nämä ovat Ruotsin vallan ajalta säilyneitä sotaherain y.m. asuntoja. Niitä on nykyisin valtion hallussa noin 650 ja joiden osto- tai vuokraoikeus on etusijassa hyväntekeväisyysyhdistyksillä, siis meillä. Turun ja Porin läänissä on useita sopivan kokoisia virkataloja, joiden vuokra-aika päättyy ensi vuoden keväällä. Näihin tulisi lähemmin tutustua asianomaisen piirin asutustarkastajan opastuksella. Esimerk-

kinä mainitsi kertojamme erään Lemun pitäjässä olevan virkatalon, jossa on peltoa 23,110 ha, niittyä 1,580 ha, viljelyskelpoista maata 2,565 ha, metsää 66,440 ha ja joutomaata 3,705 ha; siis yhteensä 97,420 ha. Vuotuinen vuokra tällaisesta talosta on noin 4,600 mk.

Ukkokoti yksinään ei tosin tarvitsisi tällaisia maa-alueita, mutta kun on ollut pohdinnan alaisena kysymys kuuromykkäin maanviljelyskoulusta, olisi tässä mitä otollisin tilaisuus yhdistää nämä kaksi kuuromykille ensiluokkaisen tärkeätä asiaa. Näin saataisiin ainakin ukkokodin vaatima ruokatalous järjestettyä oman maatilan antimista, samalla kun nuoret maanviljelysalalle antautuneet kuuromykkäpojat saisivat koulutuksensa taitavan työnjohdon ja tietopuolisen opetuksen muodossa. Tilan kokonaispinta-ala tuskin saisi olla 100 ha suurempi, sillä maanviljelyksemme kehityshän käy pienviljelyssuuntaan. Pieniä tiluksia sitäpaitsi on helpompi pitää voimaperäisessä kunnossa. Työnjohtajana tulisi koulussa olla joku tarmakas ja kykenevä maanviljelyskoulun käynyt henkilö; koko laitoksen johto olisi keskitettävä jonkun kuuromykkiä ymmärtävän henkilön käsiin. Esimerkkinä mainitulla tilalla voitaisiin pitää tilan kunnosta riippuen 10–20 lehmää, noin 3 hevosta y.m. pienempää karjaa, joten osa tilan tuotosta voisi ehkä joutua myytäväksikin.

Kaikki nämäkin uhraukset kysyisivät kuitenkin varoja, joita Turun yhdistyksellä ei ole. Valtion menoarvio on tulevaa vuotta varten äärimmilleen supistettu ja uusia supistuksia tehdään, joten mitään tukea valtion puolelta ei ole odotettavissa tulevana vuonna. Eräs keino suunnitelman toteuttamiseksi olisi kuitenkin,

OLGA VIRTANEN 50-vuotias

Heinäkuun 20 p:nä oli Riihimäen k.m. yhdistyksen runsaslukuinen lähetystö kunnioittamassa rouva Olga Virtasen juhlapäivää läsnäololla. Jäsenet muistelevat kiitollisuudella häntä, siitä syystä että hän on hoi-

tanut tarmokkaasti ja uskollisesti lähes 15 vuotta ravintolainto. Riihimäen k. m. yhdistyksen entiset ja nykyiset jäsenet muistavat häntä sydämellisellä kiitollisuudella.

Allekirjoittanut, yhdistyksen puheenjohtaja puhui rouva Virtaselle „kiitollisuuden velkaa on meillä paljon ja nyt suoritamme velkamme pois“ ja jätti komean syntymäpäivälahjan, puolen tusinaa hopeaisia ruokalusikoita laatikossa R:mäen k.m. yhdistyksen ja jäsenten nimilappuineen, kiinnisidottuna vaaleanpunaiseen nauhaan. Tästä lahjasta hän kiitti liikutettuna.

Hänen luonansa juhlapäivä kului aika hauskaasti, nauttien kahvia ja virvokkeita.

Rouva Virtanen on syntynyt Loimaalla, kävi Turun kuuromykkäinkoulua ja pääsi sieltä pois v. 1903. Tyttönimenä oli Hakala.

Lauri V—la.

KESÄJUHLA KIIKASSA

Satakunnan k.m. yhdistykset, nim. Kiikan Heffata ja Porin Kuuromykkäinyhdistys järjestävät vuosittain kesäjuhlia eri paikoissa. Tällä

kertaa vietettiin hiljaisten juhla heinäk. 22—23 päivänä Kiiikassa.

Juhlan aikana ilma oli kirkas ja lämmin, aurinko paistoi, ennustaen kaunista päivää juhlaan saapuville ja sitä kesti koko juhla-ajan. Juhla pidettiin Kiikan pappilan vieressä olevassa kokoushuoneessa, päivemmällä juhla- viertien lisääntyessä tuli kokoushuone ahtaaksi, silloin siirryttiin pappilan vilpoiseen kauniiseen puutarhaan. Maantien toisella puolella pappilan vastapäätä sijaitti kansakoulu, sinne oli järjestetty tarjoilua.

Pappilan kokoushuoneessa alkoi juhla »Heffata»-yhdistyksen puheenj. Talvian pitämällä tervehdyspuheella, jonka jälkeen rva Elsa Ritala lausui viittomalla kauniin runon. Tervehdyksiä toivat nti Siiri Talvia Tampereen k.m. yhdistykseltä. Nti Ina Nordlund Porin k.m. yhdistykseltä samalla muistuttaen mieliin erään hyväntekijämme, maanviljelijä Kaarlo Ritalan, joka isällisellä rakkaudella on huolehtinut osatoveriensa parhaasta, koettaen ennenkaikkia kohottaa heidän henkistä elämäänsä, lähemmäksi taivaallista Isää. Nämät kristilliset juhlat kuuromykkille juuri vietetään Kaarlo Ritalan muistoksi. Tämän jälkeen alkoi havaintoesitelmä, tarjoilun puolella. Tamp. talouskoulun opettaja nti Vuorela samalla näytti kuinka kakkuja laitetaan ja koristetaan ja voileipiä. Suurella tarkkuudella ja innostuksella osanottajat seurasivat etevän ja näppärän opettajan käden liikkeitä valmistaessaan toinen toistaan komeampia kakkuja. Pojatkin siirtyivät lähemmäksi, nähdäkseen ja oppiakseen paremmin tätä herkullista taitoa. Koristettu kaakku näytti niin herkulliselta ja houkuttelevalta, teki mieli ottaa ja pistää omaan suuhunsa. Mutta ne olivat kiellettyä tavaraa. Ei saanut koskea, saimme silmillämme nauttia niin paljon, kuin vaan tahdoimme. Sitten tuli voileipiä koristaminen monella eri tavalla. Ehkä muutamien mielestä on turha ajan hukkaamista koristaa vielä voileivätkin? Helpompaa on lei-

vuokrata ensin tila ja anoa sitten valtioneuvostolta vuokratavaraa ja tilaa omaan hallintoomme, tahi suoraan asutushallitukselta vuokratavaraa. Tässä jo olisi huomattava säästö.

Toinen apuneuvo olisi löydettävissä sosialiministeriön taholta. Op. Kierimo kertoi käyneensä sosialiministeriössä tohtori Viljo Hytösen puheilla, joka on kuulunut ns. Myyryläisen komiteaan (Forsius, Myyryläinen, Hytönen). Komiteaan ehdotus, joka haastateltavamme mielestä on ilmeisesti liiaksi varoja kysyvä toteutukseen näin suoralta kädeltä, on pyyhitty kerta toisensa jälkeen pois menoarvion yhteydestä. Näin tänäkin vuonna, eikä ensi vuonnaakaan sen hyväksymisestä ole mitään toiveita. Kuten jo mainittu, ei vaatimattomallekaan ukko-

kodille voida tulevana vuonna saada valtion avustusta. — Kun kuitenkin aika näyttää osoittavan lieviä pulan helpoittumisen merkkejä, voisi olla mahdollista saada jo v. 1935 menoarvioon sijoitetuksi pieni ukkokodin ja pienviljelyskoulun kertakaikkinen perustamismääräraha ja jatkuva valtion vuotuinen avustus toiminnan ylläpitämiseksi. Kertojamme käsityksen mukaan se varmaan jo eduskunnassa läpäisee, jos vain asianomainen ministeri sen ottaa listalleen.

Kun alku näin olisi saatu, voitaisiin vähin erin suunnitelmia laajentaa kokemusten antaman opin karttuessa.

Asiaan oli joka paikassa suhtauduttu erittäin suopeasti.

Kiikan kokous

kata leipäviipale ja sivaltaa voita päälle, niin se on yhtä hyvä? Vaihtelun vuoksi huolellinen perheenemäntä iloisella mielellä laittaa perheelleen jotain hyvää ja kaunista. Niin voi saada taloudesta jotain erikoista jos vaan on halua ja rakkautta omaisiaan kohtaan. Ei tarvitse aina ostaa karamellia ja jotain hyvää, se tulee kalliiksi. Laittakaa äidit perheellenne kaunis voileipä jokaiselle, pankaa päälle mitä sattuu olemaan kotona. Vähän hunajaa päälle, ripotelkaa raastettua raakaa porkkanaa hunajalle, niin se on lastenne herkkä. Ilosta loistavin silmin lapset siitä kiittävät hyvää äitiään.

Kahviloman jälkeen alkoi kokoushuoneessa jännittävä esitelmä mehiläishoidosta. Kodisjoella asuva maanviljelijä Erkki Iso-Ettala esitelmöi kuvien avulla mehiläisten elämästä ja sen hoidosta. Kuvien avulla paremmin läsnäolijat pääsivät selville mehiläisten monimutkaisesta hoidosta kuin ilman sitä. Pitkän opettavaisen esitelmän jälkeen siirryttiin kansakouluun. Pihalle ehdittyämme tulivat sinipukuiset keijukaiset esiin ja aloittivat reippaan voimisteluleikin. Ihastuksen huudatus pääsi jokai-

sen huuilta. Taidolla ja näppäryydellä he esitivät voimisteluleikkejään etevän johtajansa kanssa. Kiitos keijukaiset kauniista leikistänne, joka niin suuresti ilahdutti mieltämme. Jatkakaa edelleenkin, toivotamme teille onnea reippaudellenne ja tarmollenne. Yhdessä oloa jatkettiin tarjoilunpuolella vapaassa seurustelussa pikkutunneille asti.

Seuraava aamu valkeni, aurinko paistoi, linnut lauloivat, pyhäpäivän rauhan tuntu lepäsi luonnossa ja sydämessä. Kirkonkellojen aamu-soitto hiljaisen maaseudun yli kuului kaupunkilaisten kuulevien korvissa oikein juhllalliselta ja puoleensa vetävältä, kuurojen korvien ollessa suljettuna, jäivät he siitä osattomaksi. Mutta ehkä muutamien kuurojen sydämissä kaikui pyhäaamun rauhan kellot, ne nostivat mielen yläpuolelle tämän matoisen maan? Samaan aikaan, kun Herran temppelissä kiirivät mahtavat laulun säveleet, kaikuivat myöskin hiljaisen äänettömät laulun säveleet heidän pienessä temppelissään. „Herää Herran seurakunta, Lähellä ja kaukana“ Heng. lauluk. 380. Nti Nordlund piti rukouksen ja puhui Heb. 12:15. joh-

dosta. Lapsena meidät otettiin kasteen kautta Jumalan armon yhteyteen. Armon lapsina saimme vaeltaa isän, äidin ja opettajien turvissa, kun meitä siirrettiin elämän kovaan kouluun, niin syntimme vei meidät kauaksi pois Jumalan armon yhteydestä. Tuli lankeemus, tuli tuska, tulimme syntimme tuntoon. Tahdomme kääntyä pois synnin tieltä. Emme voineet. Suremme, kadumme, pyydämme apua. Silloin muistamme lapsuutemme Jumalaa. Me muistamme, että Jumala ei heitä pois yhtäkään lasta, joka Jumalan luo tulee. Sentähden ystävä rakas. Tule Jeesuksen luo. Hän antaa sinulle armonsa. Tänäinkin Jeesus tarjoaa sinulle armoaan. Jeesus tahtoo auttaa sinua, kun vaan tulet Hänen luokseen. Pyydä Herraa voimaksesi, Hän uudistaa nuoruutesi ja tahtoo antaa sinulle elämän kalliin lahjan. Rukouksen jälkeen laulettiin harmoonin säestyksellä 480. „Armoa kaikki on, armoa vaan“.

Porilaisen yhdistyksen kuusihenkinen laulu-kuoro hiljaisuuden vallitessa esitti viittomakielellä pari laulua. Tämän jälkeen tuotiin pieni, noin 4—5 vuotias tyttönen ja pantiin seisomaan tuolille. Hänen äitinsä sanellessa laulun sanat, herttainen tyttö viittasi pienillä kätösillään, kuin pieni enkeli. „En oo liian pieni lapseks Jumalan“. Hartaushetki lopetettiin laululla 47 „Mun ota käten Herra“. Rva Elsa Ritala hetkistä myöhemmin kertoi vaikuttavan kertomuksen.

Väliajan jälkeen alkoi puutarhassa khr. Maja puhua liikuttavasti „Hyvästä Paimenesta, joka eksyneitä lampaitaan etsii ja huhuilee sekä löydettyään iloiten kantaa kotiinsa. Hyvä Paimen tuntee lampaansa ja lampaat tuntevat hyvän paimenensa äänen ja seuraavat Häntä. Lopetti puheensa vaikuttavalla kertomuksella. Muuttaman kuuron silmissä kiilsivät kyynelvet. Oi hyvä Paimen suo armosi, että mekin oppisimme tuntemaan hyvän paimenen äänen ja seuraisimme Häntä ja tulisimme hyvän paimenen omaksi, kun vielä on päivä, tulee yö, ettemme jäisi korpeen. Hra Sundberg esitelmöi laajasti japanilaisten tavoista ja elämästä. Mielikuvituksessamme matkustimme esitelmöitsijän kanssa Japaniin ja kuljimme siellä ristiin ja rastiin ja saimme nähdä hyvin tarkkaan japanilaisten eriskummalliset tavat. Ennen, emme ole nähneet niin tarkkaa esitystä, kuin nyt. Vähällä oli ettemme itse muuttuneet japanilaisiksi. Tämä juhla luonnon puutarhassa lopetettiin laululla 60. „Kiitos sulle Jumalani“. Siirryttyämme ravintolan puolelle keskustelemaan ja iltaa viettämään, luulimme, että juhla on jo loppunut, vaan eipäs — joku joukosta sukelsi esiin ja toi sydämmelliset kiitoksensa puhujille, laulajille ja kaikille. Toinen seurasi toisen esimerkkiä. Taas jatkui puheitten sarja. Joku kohotti kolmikertaisen eläköön

huodon Heffata yhdistykselle kaikkien ottaessa osaa. Viimeinen puhuja puhui „isänmaan rakkaudesta“. Me rakastamme isiemme maata täytämällä velvollisuutemme tunnollisesti. Tekeillä pienimmätkin, vähäpätöisimmät työmme nöyrällä ja iloisa mielellä. Tottelemalla vanhempiamme ja opettajiamme. Isiemme maata rakastamme, kun heitämme vihan, riidan ja kateuden pois ja koitamme rakastaa veljiämme, toinen toistamme. Oppikamme itsekasvatuksen avulla kehittämään isänmaallisia tunteitamme.

Osa juhlavieraista lähti tunnelmallisesta juhlasta kotimatalle jälellä olleitten vieraitten saatessa heitä asemalle. „Ero koitti etehemme, vaan eipä koskaan Herran kansa ainiaaksi erkane“. Hyvästi jätettäessä lohdutimme toisiamme sillä toivolla, että vuoden perästä, jos Jumala suo kokoonnumme taas juhlimaan. Tällä kertaa porilaisten omassa kaupungissa ja heidän valmistuvassa kodissaan. Ja rautahepo porhalsi eteenpäin vieden osan vieraista pois. Molemmin puolin huiskutettiin liinoja jäähyväiseksi. Uudella innolla, uusilla voimilla, uusilla päätöksillä palasimme kotiin muistorikkaasta juhlasta. Sydämmessämme harras kiitos hyväälle Jumalalle kaikista vietetyistä armon hetkistä. Ja suuri kiitollisuus pappilan isäntäväkeä kohtaan ystävällisyydestä ja vieraanvaraisuudesta sekä osanotosta.

Nämä vuotuiset juhlat ovat tulleet siunaukseksi hiljaisille, joka vuosi vuodelta joukoltaan suurenee.

I. N.

KUINKA VOIN HANKKIA ITSELLENI OMAN PIENVILJELYKSEN

Jollet ole varakas eikä perintömaastakaan ole mitään tietoa, on sinulla syytä käydä kuntasi asutuslautakunnan puheenjohtajan tai asutusneuvojan luona kysymässä neuvoa. He kertovat sinulle, että eduskunta vuosittain myöntää suuria summia asutustarkoituksiin tilattoman väestön aseman parantamiseksi. Näistä varoista myönnetään kuntien asutuskassoista lainoja maan ostamista varten aina 10 000 markkaan saakka. Sitä paitsi ostamasi tilan hinta voidaan rahoittaa joko kokonaan tai osaksi suoraan valtion välitykselläkin, edellytettynä, että asutuslautakunta on sen tarkastanut ja asutushallitus antanut suostumuksensa. Edelleen voi tilan myyjä, jos on rahan tarpeessa, saada asutuskassasta ns. »väliaikaisen lainan», joka maksetaan takaisin sitten kuin valtion välittämä tilasi hinta lohkomistomituksen päätyttyä voidaan nostaa valtiokonttorista. Lunastushinta suoritetaan valtiolle takaisin viljelystiloilta 7 % ja asuntotiloilta 9 % vuotuismaksuin, josta 4 %

luetaan kulloinkin maksamatta olevan pääoman koroksi ja loppu kuoletukseksi, siis 22 ja 15 vuoden kuluessa.

Mutta voihan sattua, että asutushallitus tai kunta on asutustarkoituksiin ostanut kunnassasi tilan, tai siellä on virkatalo, josta parhaillaan muodostetaan tiloja asutustarkoituksiin, tai kunnassasi olevilta valtion metsämailta on löydetty viljelyskelpoisia soita ja viljelysmaita. Silloin on sinulla asutuslautakunnan avulla mahdollisuus saada näistä maista tila itsellesi.

Voipa valtio myöntää sinulle viljelys- ja rakennustöiden takia pitennystä lunastushinnan kuolettamisen alkamisessa enintään 10 vuotta ja koron maksusta vapautusta enintään 5 vuotta. Saatpa, jos viljelystilasi on muodostettu valtion metsämaasta, vielä pitemmänkin maksuajan ja palkkiotakin 10 ensimmäisenä vuonna raivaamistasi viljelyksistä enintään 700 markkaa hehtaarilta etelä-Suomessa ja enintään 1000 markkaa hehtaarilta Lapissa tahi siihen verrattavissa osissa maata. Tämä rahasumma vähennetään tilasi hinnasta.

Mutta ellei sinun onnistu ostaa maata eikä valtion maatakaan ole saatavissa, voit jättää asutuslautakunnan puheenjohtajalle maansaantihakemuksen, jolloin lautakunta koettaa hankkia ensin vapaaehtoista tietä sinulle haluamasi viljelys- tai asuntotilan, mutta ellei siinä onnistuta, voi lautakunta ryhtyä sitä pakkoteitse asutuslain säätämällä tavalla lunastamaan.

Voitpa vielä saada asutuskassasta viljelys-tilan ostoa varten enintään 20 000 markan ja asuntotilan ostoa varten enintään 15 000 markan suuruisen rakennuslainan ja viljelysraivauksiin viljelystilalla enintään 15 000 markkaa. Myönnetyn lainan saat nostaa sitä mukaa kuin työt edistyvät. Lainasta on suoritettava 5 % korko ja on edelliset maksettava loppuun 10—20 vuoden ja jälkimmäiset 5—15 vuoden kuluessa.

Voidaksesi tällä tavalla päästä tilan omistajaksi vaaditaan, että olet täyttänyt 21 vuotta ja että kuulut tilattomaan väestöluokkaan. Jos haluat omaksesi viljelys-tilan, tulee sinulla olla sellaisen tilan viljelemiseen tarvittava taito sekä niin paljon varoja tai luottoa, että voit hankkia tilalla tarvittavan maatalousirtaimiston. Jos taas haluat asuntotilan, tulee sinulla olla niin paljon omia varoja tai luottoa taikka sellainen ammattitaito ja tunnettu työkyky, että kykenet rakentamaan asunnon itsellesi ja jaksat tulla sillä toimeen.

Vaikkakin voit valtion avulla päästä hyvään alkuun, on uudistilan raivaaminen ja rakentaminen kovan työn takana. Mutta rohkaistakseen sinua kehoittaa varmaankin vanha, kokenut asutuslautakunnan puheenjohtaja sinua pistäytymään Antti Kokkosen tilaa katsomassa. Hän sai noin 20 vuotta sitten sen haltuunsa ja on

tilalle kylmästä korvesta tänä aikana raivattu kauniit viljelykset ja rakennettu tarkoituksenmukaiset rakennukset ja toimeentulo tilalla on varma.

* * *

Suomen suot odottavat kuivaajia, Suomen korvet kääntäjiä ja takaavat vielä miljoonille asukkaille varman, jokapäiväisen leivän. Ja kuitenkin pakkautuu suuret joukot maatyöväestöä kaupunkeihin valittamaan »työn puutetta»! Toivotaan päästävän oikeaan, elävään elämään käsiksi!

Mutta on yksi, jossa iankaikkisesti elävä henki asuu, joka yhä itse uudestisyntyy ja uutta luo. Se on *maa*. Jokainen solu siinä elää, uhkuu voimaa ja luomisintoa. Se on mahtava pääoma, mutta se unohtetaan usein. Sen tarjoama kultainen vapaus heitetään arvottomana pois. Mutta mies, joka omalla maallaan astelee auransa jäljessä, tuntee vapauden tunteen. Orjan leipä ei hänelle maita.

Onnea tuntee ihminen siellä, missä hän saa tehdä luovaa työtä. Raivata korpi, muokata suo viljelykselle, luoda uusi maailma uusine kasveineen raa'an maan tilalle. Luojan riemu on myös maamiehen palkka, koska tähkien keinunta välkkyi siinä, missä ennen villi korpi nukkuu hyödyttöntä untaan.

Sanotaan, että puhe onnesta on vain kuviteltua, haaveilijan unta. Sanottakoon, mutta kieltämättä onnea kaihoamme. Ja milloin elämän onnea ei mitata rahana, vaan vapauden ja tasapainon mukaan, silloin maatyö nousee yhä enemmän kunniaansa. Ja siellä, missä »hallava lantakasakin navetan ikkunan alla näyttää ihanimmalta paratiisilta, oikealta onnen kukkulalta», kuten Jukolan Juhanin silmissä veljesten jälleen Jukolaan palatessa, siellä onnellisina ja kirkkain katsein kuljetaan kohti uusia keväitä, kohti yhäti uusia touontekopäiviä.

U. Kierimon Kirjasta „Kukin omalle alalleen”.

TERVEHDYS TUKHOLMASTA

(Jatk. n:o 7:sta, siv. 87)

Tämän ohella saatiin jumalanpalveluksissa kuulla voimakas saarna, jolle musiikki oli avannut tien kuulijain sydämiin. Meille suomalaisille oli juhlan huippukohta äidinkielen jumalanpalveluksemme. Ihmeellinen väristys kulki läpi sielun, kun tuolla vieraan suurkaupungin ihanassa temppelissä virisi tuttu virsi: »Taivaassa ratki taivaassa» suomalaisin sanoin ja sävelin. Tuttavasti pappi tervehti meitä alttarilta: »Herra olkoon teidän kanssanne»-messulla ja professori Lehtonen piti syvällisen saarnan herättäen kuulijoissaan oikeata rukousmieltä ja Jumalan armon polttavaa janoa.

Sunnuntaina sain sitten olla läsnä kuuromykkäin jumalanpalveluksessa Tukholman suuri kirkossa. Satoi kuin saavista kaataen. Mutta saatesta ja pitkistä matkoista huolimatta oli kirkkoon kokoontunut niin paljon kuuromykkiä, että melkein kaikki heille varatut paikat olivat täynnä.

Ikivanha goottilainen kirkko oli kauniisti valaistu. Kukat heloittivat alttarilla keväisessä väriloistossaan, kirkkaitten valonheittäjien luodessa niille ihmeellistä hohdettaan. Juhlallisen alttaritoimituksen jälkeen seurasi pastori S. G. Svenforsin opettavainen ja lämminhenkinen saarna, jota kuurot kyynelisin tarkkasivat. Jumalanpalveluksen päätyttyä sain tilaisuuden esittää Suomen terveiset Tukholman kuuromykille. Tämä näytti ilahduttavan heitä suuresti ja pyysivät he minun kertomaan omat terveisensä kaikille Suomen kuuromykille. Tuon nämät terveiset perille täten Kuuromykkäin lehden palstoilla.

Hupaista oli myöskin olla katsomassa past. Svenforsin pitämää rippikoulua Manillan koulussa. Vaikka koulu onkin puhekoulu, pidettiin rippikoulu täysin viittomakielellä ja hyvin innokkaasti näyttivät oppilaat seuraavan opetusta Pyhästä Hengestä. Koululla tarjottiin meille myöskin päivällinen koulun asuntolan johtajattaren neiti Bruncronan toimiessa ystävällisenä emäntänä.

Pastori Svenfors uhrasi paljon aikaa ja näytteli minulle monena päivänä Tukholmaa, jonka kaduilla ja kuvilla yhteisen historiamme muistot joka askeleella tervehtivät meitä.

Monta hupaista hetkeä sain myöskin viettää pastori Svenforsin vieraanvaraisessa kodissa. Viimeisenä iltana istuimme talon salissa takkavalkean loisteessa ja pastori ja rouva Svenfors kertoivat hauskoja vaikutelmiaan viimeiseltä Suomen matkaltaan. Lopuksi lämpeni pastori Svenfors muistelmistaan niin, että hän lupasi tänä kesänä saapua Suomeen Helsingissä pidettävien pohjoismaisten pappien kokouksen yhteydessä ja matkustaa maamme halki Karjalan ja Savon kautta Ouluun ja sieltä aina Enontekiölle saakka. Tällä matkallaan hän lupasi puhua myöskin Suomen kuuromykille varsinkin Torniojokilaaksossa.

Sydämellinen kiitos hänelle ystävällisyydestään!

Olkoon hän lämpimästi tervetullut Suomeen!

Matkamies.

NIMIMERKKI — o:lle

Paras kunnioitettava — o! Et usko, kuinka iloiseksi tulin luettuani kirjoituksesi »Lue-

mista» lehtemme viime numerossa. Vanha professorisydämeni tuntui nuortuvan vähintään 25 vuotta ja minun ottaa täytyi nenältäni silmälasini — näes, olen kovasti likinäköinen — jotka olivat käyneet sumuisiksi suurista kyynelkarpaloista, mitkä vierivät ryppyisiä poskiani pitkin! Itkin vallan illosta. Käteni alkoivat vapista entistä enemmän, innostuin näet vastaamaan. — Tekisi mielen antaa Sinulle arvonsana *laudatur* vain tuon kirjoituksesi takia.

Ah, — o, että minun vielä vanhoilla päivilläni piti kokea tämä ilo! Nykyajan ylioppilaathan ovat sitä maata, että viis veisaavat opinnoista ja etupäässä huvittelevat. Niin ollen iloitsen, että sanani lankeavat otolliseen maaperään. Sanani kyllä kaikuvat aivan sananmukaisesti »kuuroille korville» — mutta silti näkeville silmille. Mikä ilo!

Pelkät minun asettavani vielä senkin kysymyksen, että mitä pitäisit siitä ja siitä kirjailijasta. — Oh, hoh, tuskin itsekään tiedän mitä vastaisin siihen kysymykseen huolimatta kaikista professorin tiedoistani. Minun täytyy tämä tunnustus tehdä senkin uhalla, että romahdan alas siltä ties kuinka korkealta kunnian kukkulalta, jolle lienet kenties minun tuntemattomuuteni korottanut, kuvitellen ehkä että olen elävä tietosanakirja.

Oh, ei sinne päinkään! Luuletko, paras — o, että voisini olla sellainen tietosanakirja, enhän ole maininnut yhtä ainoata käytännön kirjaa. Ja kuvittele, nimittäin jos voit, jonkun kunnioitettavan harmaahapsisen professorin jännittyneenä ahmivan jotain salapoliisiromania, esim. Edgar Wallacea, kuten minä välistä teen! Mutta minäpä olenkin vallan loistava poikkeus professorien kunnioitettavassa ammattikunnassa. —

Olen vallan tavallinen arkipäiväinen ihminen, joka lukee, koska haluaa oppia tuntemaan oloja ja elämää vähän muualtakin. —

Sinäkin, — o kuulut varmaan niihin onnellisiin, joilla on mielikuvituksen ihana lahja. Saattoihan sopeutua silakan pyytäjien asemaan lukiessasi kirjaasi, niin että unohdit ympäristösi. Siinäpä se onkin lukemisen nautinto, unohdamme pienet harmit ja ikävyydet, samoin monet turhat huvituksetkin, kuten itseeni sanot. Saatamme eläytyä kirjan kuvaamaan maailmaan. Mutta ilman tuota siunattua mielikuvituksen lahjaa se tuskin olisi mahdollista —

Lopetampa tähän, onkin jo aika. Pitkät esitelmähän tuppaaavat aina haukotuttamaan.

Ja lopuksi:

»Kuin päivänpaistetta peltosi, niin kaipaa henkesi valistusta.»

»Ja kuule, kultaakin kalliimpi on tietää Luojansa tarkoitusta.»

Mila

URHEILUOSASTO

KUL:n MESTARUUSKILPAILUT VIIPURISSA 5—6 P. ELOK. 1933

Maailmanennätys seiväshypyssä ja keihäänheitossa! Uusia Suomen-ennätyksiä!

100 m:

1. B. Ahlbäck, Helsinki 12,2
2. M. Katainen, Tampere 2 m jälessä
3. V. Lehtonen, Helsinki 3 m „

200 m:

1. B. Ahlbäck, Helsinki 24,6
2. M. Katainen, Tampere 25,1
3. V. Lehtonen, Helsinki 26,1

400 m:

1. B. Ahlbäck, Helsinki 56,6
2. M. Katainen, Tampere 57,0
3. P. Palmu, Turku 59,5

800 m:

1. P. Valtari, Hämeenlinna 2.10,2
2. P. Niinikangas, Turku 2.11,3
3. P. Palmu, Turku 2.16,8

1,500 m:

1. P. Niinikangas, Turku 4.23,8
2. P. Valtari, Hämeenlinna 4.30,4
3. P. Palmu, Turku 4.39,8

5,000 m:

1. P. Niinikangas, Turku 16.44,8
2. P. Valtari, Hämeenlinna 17.04,1
3. M. Mölsä, Viipuri 17.50,6

110 m aitajuoksu (matalat aidat):

1. V. Kaurela, Hämeenlinna 17,0
2. B. Ahlbäck, Helsinki 17,3
3. A. Helenius, Helsinki 21,6

4x100 viesti:

1. Helsingin K.m. Urh. seura 49,9
2. Viipurin K.m.-Urheilijat 53,1

Pituushyppy:

1. V. Kaurela, Hämeenlinna 6,07 (u.e.)
2. V. Lehtonen, Helsinki 5,84
3. B. Ahlbäck, Helsinki 5,72

Korkeushyppy:

1. B. Ahlbäck, Helsinki 1,60
2. V. Kaurela, Hämeenlinna 1,60
3. V. Lehtonen, Helsinki 1,55

Seiväshyppy:

1. V. Kaurela, Hämeenlinna 3,20 (m.e.)
2. P. Palmu, Turku 3,00
3. S. Vuorimies, Jyväskylä 2,60

Kiekonheitto:

1. V. Kaurela, Hämeenlinna 36,38 (u.e.)
2. H. Vikberg, Helsinki 26,76
3. L. Luoto, Viipuri 25,53

Keihäänheitto:

1. V. Kaurela, Hämeenlinna 48,38 (m.e.)
Suomen ennätys 50,35 Hämeenlinnassa 1931.
2. H. Vikberg, Helsinki 43,80
3. S. Vuorimies, Jyväskylä 39,74

Kuulantyöntö:

1. V. Kaurela, Hämeenlinna 12,78
2. L. Luoto, Viipuri 10,06
3. M. Seppänen, Viipuri 9,64

Naisten 100 m:

1. Lempi Rantala, Kotka 15,00
2. Aura Eskelinen, Helsinki rinnanm. jäl.
3. Kaisu Valtari, Hämeenlinna 1 m jälessä

Naisten pituushyppy:

1. Kaisu Valtari, Hämeenlinna 4,30 (u.e.)
2. Aura Eskelinen, Helsinki 3,91
3. Martta Nieminen, Turku 3,81

Naisten kuulantyöntö:

1. Rakel Laitinen, Helsinki 8,46)
2. Kaisu Valtari, Hämeenlinna 8,46) (u.e.)
3. Martta Nieminen, Turku 8,44

50 m vapaauinti:

1. T. Aittomäki, Tampere 42,1
2. V. Tuominen, Helsinki 44,3
3. R. Pitkänen, Helsinki 47,8

100 m rintauinti:

1. V. Tuominen, Helsinki 1.44,0
2. V. Koskinen, Kotka 1.52,2
3. T. Aittomäki, Tampere 1.53,3

50 m vapaauinti naisille:

1. Aura Eskelinen, Helsinki 58,3 (u.e.)
2. Rakel Laitinen, Helsinki 1.08,4

100 m rintauinti naisille:

1. Aura Eskelinen, Helsinki 2.14,5
2. Rakel Laitinen, Helsinki 2.42,1

Kunniapalkintoja saivat:

O. Järveläisen Kultasepäntiike Oy:n kunniapalkinto kestävyysjuoksussa: P. Niinikangas.
Kultaseppä E. Oksasen kunniapalkinto naisten 3-ottelussa: Kaisu Valtari.

Viipurin Kuuromykkä-Urheilijain kunniapalkinto heittosarjassa: V. Kaurela.

Kultaseppä J. A. Tarkiaisen kunniapalkinto naisten uintisarjassa: Aura Eskelinen.

Viipurin Kuuromykkä-Urheilijain kunniapalkinto pikajuoksusarjassa: B. Ahlbäck.

Viipurin Kuuromykkä-Urheilijain kunniapalkinto hyppysarjassa: V. Kaurela.

Viipurin Kuuromykkä-Urheilijain kunniapalkinto miesten uintisarjassa: V. Tuominen.

Viipurin Kuuromykkä-Urheilijain kunniapalkinto 4×100 m viestissä: Helsingin K.m. Urheiluseura.

Viipurin Kuuromykkä-Urheilijain kunniapalkinto parhaimmalle urheilijalle: V. Kaurela.

Viipurin Kuuromykkä-Urheilijain kunniapalkinto 110 m aitajuoksussa: V. Kaurela.

HUOMIOITA VIIPURIN KILPAILUISTA 5-6. 8. -33.

Vuosi sitten, Tampereen mestaruuskilpailujen jälkeen, kirjoitin tässä lehdessä arvelujani siihen suuntaan että Hämeenlinna saa lähivuosina valmistautua luovuttamaan johtoasemansa k. m. urheilussamme Helsingille. Minua ei uskottu, mutta nämä elok. 5-6 p:nä Karjalan kauniissa ja muistorikkaassa pääkaupungissa pidetyt mestaruuskilpailut todistivat että olin silloin oikeassa.

Kun perjantaina, 4. 8. tapasin H:gin K. U:n poikia ja seurasin heidän keskustelujaan, varmistui minussa se käsitys että Hämeenlinna viimeistä vuottaan pitää hallussaan arvonimeä: „Suomen paras k. m. urheiluseura“. Se nuorekas innostus ja taisteluhalu jonka heidän kasvoistaan luin, ilmaisi minulle kyllin selvään että pian kirjoitetaan jälleen uusi lehti k. m. urheilumme historiassa. — Mutta minä en osannut odottaa että „manttelin“ vaihto tapahtuisi niin nopeasti kuin se nyt näkyy tapahtuvan. Nuoruus tekee valloituksensa äkkirynnäköllä.

* *

Näistä kilpailuista olisi kerrottavaa monenlaisia huomioita, siitä huolimatta että sade pilasi lauantain kilpailut kokonaan. Rata oli kilpailun alkamishetkellä suorastaan yhtenä lamikkona. Jokseenkin täsmälleen kilpailut kuitenkin aloitettiin 100 m. juoksulla. Koe-erissä huomasi selvästi että Helsingin pojat olivat kuluneen vuoden tehneet hyvää ja tunnollista työtä harjoituksissaan.

Vanhempi Ahlbäck voitti leikiten eränsä, mutta Kataisen juoksu vaikutti jo väkinäiseltä. Hämeenlinalaisia ei tällä matkalla näkynyt, joten H:gin miehiä oli 4 loppukilpailun 6:sta. Kaurelan olisi toivonut olleen mukana. Loppukilpailun sunnuntain ensimmäisenä lajina voitti Ahlbäck odottamattoman helposti, ja voi sanoa että jo silloin oli ratkaistu myös 400 m:n mestaruus. Viimevuodesta edistynyt Lehtonen uhkasi pahasti lopussa Kataisen toista tilaa. On hyvä merkki että pikajuoksurintamamme

levenee. Se on oikea pohja muihin lajeihin siirtäessä. Lähivuosina saanemme jälleen nähdä kilpailuissamme nuorukaisia jotka pystyvät Jokelaisen, Lehtimäen ja Kaurelan parhaisiin saavutuksiin. Ahlbäck nuorempi harjoiteltiin talven voimistelusalilla ja hiihtoladulla, sekä myöhäisemmän kevään kevyellä murtomaalla, niin olen varma että hänessä on meillä ensimmäisluokkilaisten loppukilpailun mies sekä 100 että 200:lla m:llä.

200 m:llä, joka suoritettiin lauantaina loppukilpailuna, osanottajain luvun supistuttua viiteen, johti kierteen hyvää vauhtia Katainen vanhaan tapaansa. 50 m. juostua näytti vielä kuin hänellä olisi vanha vetonsa jäljellä, mutta puolimatassa oli Ahlbäck jo aivan hänen kintereillä ja alkoi pyrkiä ohi. N. 50 m. maalista oli asia jo ratkaistu. Ahlbäck olisi kyennyt helposti painamaan aikansa hyvän joukon alle 23 sek. ellei hän olisi juossut alkua liian varovaisesti. Mutta hyvä näinkin. Ensi vuonna juostaan joka matkalla uudet ennätykset, eikö totta, Börje?

Kuulantyyntöissä isännöi edelleen Kaurela. Ei liene vielä pitkään aikaan odotettavissa että löytyisi ketään k. m. joka hänet tässä lajissa voittaisi. 12 sm uupui tulos k. m. maailman ennätyksestä. Mahdollista on että tulos olisi saatu alkaa paremman sään vallitessa 13 numerolla. Viipurin pojat valtasivat seuraavat tilat ja heistä Leo Luoto, hiljainen, melkein ujo karhunpoika jostakin Karjalan saloilta, lennätti kuulansa toisia pitemmälle. Korkeushypyssä teki arvattavasti sateen vaikutuksesta pehminnyt hyppypaikka pahan tepposen Kaurelalle. Pudotettuaan kerran 150 cm:stä pääsi hän, samoin kuin Ahlbäck 160:stä, mutta ei siitä yli. Uusinnassa voitti Ahlbäck, hypäten paremmin kuin varsinaisessa kilpailussa, 165 cm. Lehtonen jäi kolmanneksi 155 cm:llään.

110 m. aitajuoksu on vielä aivan outo kilpailulaji kuurojen kilpailuissa, minkä kyllä selvästi huomasi kilpailun kestäessä, ja tuloksista. Alku on kuitenkin tehty, ja toivottavaa olisi että tämä laji saavuttaisi kuurojen urheilijain suosion. Tulos 17 sek. on nyt lajin ensimmäinen ennätys liiton ennätysluetteloissa ja Kaurela ennätysmies.

Tyttären pituushyppy osoitti että he eivät ole „heikommasta“ sukupuolestaan huolimatta sentään vallon mahdottomia. Hämeenlinnan Kaisu Valtari tekasi todella huonolla hyppypaikalla uuden k. m. naisten ennätyksen 4,30 sm. Koko hänen hyppysarjansa oli kaunis kuten näkyy; 395, 406, 430, 395, 417, 415. Hämeenlinna voi olla tyytyväinen pituushyppääjiinsä, sillä Kaurela leiskautti itsensä myös uudelle metriluvulle, joka nyt toisen kerran Suomessa kirjoitetaan meidän tulosluetteloihimme 6:lla alkavaksi, ollen 607 ja samalla uusi S. E.

1500 m. juoksun voitti piskuinen mutta vahva Turun Valppaan Niinikangas, johtaen miltei koko matkan. Olisi ollut hyvin mielenkiintoista nähdä hänet ja Ala-Kilponen nyt ottamassa yhteen tällä, ja 5000 m. matkalla.

Kiekonheiton voitti Kaurela uudella k. m. ennätystuloksella. Heittopaikkaan nähden tulosta on pidettävä hyvänä.

* * *

Sunnuntai-aamu valkeni kirkkaana, joskin tuuli vielä puhalsi varsin ankarasti. Tuloksiin se ei kuitenkaan pahemmin päässyt vaikuttamaan, sillä Viipurin kenttä on melkoisen hyvässä tuulen suojassa.

Päivän ohjelma aloitettiin 100 m. loppukilpailulla. Neljän helsinkiläisen lisäksi oli loppuerään päässyt Katainen ja Viipurin Lyytikäinen. Lähdössä pääsivät kaikki muut kunnolla matkaan paitsi Lyytikäinen joka jäi kuoppiinsa. Katainen nopeana lähtijänä teki heti parin kolmen metrin etumatkan. Vähitellen takana tulijat häntä alkavat saavuttamaan. Puolimatassa on Ahlbäck jo rinnalla ja voimakkain, joustavin askelin joissa ei näe jälkeäkään entisestä lonkkaviasta hän on samassa hetkessä ohitse. Ahlbäckistä olemme saaneet pikajuoksijan jolta voimme täydellä syyllä odottaa vielä paljon. Tyyni ja huolellinen harjoitus voi muodostaa matkan Wienin k. m. olympialaisiin samanlaiseksi voittokulukseksi kuin nämä omat kisamme nyt hänelle olivat.

Naisten 100 m. voitti Lempi Rantala, viimevuotinen mestari, mutta ulommaista rataa pinkova Aura Eskelinen oli vain rinnanmitan jälessä. Seiväshyppy tarjosi vaihteesta jännitystä joka laukesi Kaurelan saavuttaessa uuden K. U. L:n ja maailman ennätyksen. Pituushypyssä isännöi Kaurela myöskin, hypäten siinäkin uuden k. m. ennätyksen.

4x100 m. viestin voitti Helsinki helposti ja hyvällä ajalla. Uusi ennätys olisi saatu jokseenkin varmasti jos ensimmäinen viestinvaihto olisi sujunut täysin moitteettomasti. Mutta ymmärrettävistä syistä se meni epävarmasti ja hapuilevasti. Yhdenkin joukkueen jäsenen asuminen toisella paikkakunnalla haittaa yhteisharjoitusta näin lyhyellä ja suurta nopeutta vaativalla viestimatalla.

800 m juoksun aloitti Niinikangas lujaan. Lyhyin, voimakkain askelin hän teki taivalta, yrittäen päästä eroon vaarallisimmasta kilpailijastaan Valtarista. Viimeiseen kierteeseen antoi V. Niinikankaan johtaa, pinnistäen sitten voimakkaalla loppukirillä ohi. — 5000 m:llä maksoi Niinikangas tämän häviönsä, voittaen vuorostaan Valtarin helposti. Mölsä ei ole viimevuotisessa kunnossaan. Työttömyys jota hän on saanut vuoden päivät kestää ei lisää harjoitteluhaltua. Naisten kuulantyoöntö suoritettiin josakin juoksujen ja hyppyjen välissä ja saavut-

tivat siinä Rakel Laitinen ja Kaisu Valtari saman tuloksen 8,46. Uusinta ratkaisi mestaruuden edelliselle. Mainittakoon että vain 3 cm puuttui heidän tuloksensa naisten maailmanennätyksestä, jonka omistaa saksalainen neiti Jung, ollen se 8,49.

Keihäänheitto näkyy olevan laji jossa k. m. on miltei mahdoton päästä 50 metriin tai siitä yli. Sen on tietävästi tehnyt vain Kaurela ja hänkin ainoastaan kerran. Näissä kilpailuissa kyllä heitti K. maailmanennätystä paremmin, tuloksen 48,38, entisen virallisen ennätyksen ollessa 48,07 ja ruotsal. Vestlingin saavuttama, koska Kaurelan 50 m heittoa ei aikoinaan huomattu ilmoittaa kansainväliselle k. m. olympialaiselle komitealle rekisteröitäväksi. Mitenkähän olisi jos Lehtonen ottaisi harjoitusohjelmaansa keihäänheiton. En erehtyne paljon jos sanon että keihäs oikealla harjoituksella 2 v. kuluttua lentää hänen kädestään lähelle 60 m.

Kilpailujen viimeisenä lajina oli 400 m juoksu. 5 miestä lähti matkaan. Ratajärjestys sisäreunalta oli seuraava: Lehtonen, Ahlbäck, Helenius, Palmu, Katainen. Tapansa mukaan lähti Katainen kuopistaan tappavaa vauhtia. Neljänneksen matkasta juostua hänellä oli usean metrin etumatka. Palmu, Helenius ja Lehtonen olivat tällä n jonkun verran saavuttaneet Ahlbäckiä joka saamiensa neuvojen mukaisesti Kataista tarkaten otti alun varovasti. Puolimatassa uusiintui usein ennenkin nähty juttu: Kataisen meno kangistui silminnähävästi. Viimeisestä kierteestä päästyä vilkaisee takaa lähestyvä Ahlbäck Kataista ja nähtyään hänen olevan aivan kuitenkin, sivuuttaa hänet voimakkaalla ja kauniilla loppukirillä. Kilpailu oli kilpailunakin kaunis ja osoitti että Ahlbäck jo pystyy sekä juoksemaan että laskemaan voimansa. Kauniin juoksun innostamana heittivät toverit nuoren voittajan hänen maaliin päästyänsä riemuiten ilmaan.

* * *

Lauantai-iltana suoritettiin uintikilpailut Markovillan taistelukoulun uimalaitoksella joka sivumennen sanoen ei lainkaan sovellu tällaisiin kilpailuihin. Mutta kun ei parempaa ollut saatavissa oli tyytyminen tähän. Kehnoista olosuhteista johtui kait, että vain yksi uusi ennätys saavutettiin. Aura Eskelinen ui nim. 50 m vapaauintin 0,6 sek. alle entisen ennätyksensä. Kova aallokko haittasi suuresti kilpailuja.

* * *

Lopettajaiset pidettiin Rautatieläisten huoneustolla jonne oli kerääntynyt runsaasti yleisöä, joukossa paljon kuulevia. Kunniapalkintojen runsaus herätti huomiota.

Kilpailut olivat olosuhteisiin nähden erittäin onnistuneet, ja saanevat järjestäjätkin olla kaikesta puolin tyytyväisiä. Sitä ovat ainakin juhllilla mukana olleet.

Tuula.

ARVOISAT VALOKUVAAJAT!

Monet teistä ovat näppäilleet valokuvia sekä kesällä että talvella mestaruuskilpailuissamme ja myöskin tavallisissa urheiluharjoituksissa. — Nyt pyydämme teitä ystävällisesti tarkastamaan valokuvakokoelmianne ja jos siellä löytyy onnistuneita, kiinnostavia kuvia, lähettämään ne Kuuromyökkäin Urheiluliiton arkistoa varten lahjaksi osoitteella: Helsinki, Liisankatu 27, E 10. Halvimmin tulevat perille avonaisessa kuoressa 50 pennin postimerkillä varustettuna. Kuvien takapuolelle on merkittävä, mitä kuva esittää, missä ja milloin otettu.

Rurik Pitkänen.

Tampereen kuuromyökkä-urheilijat teki huviretken juhannusaattona Teiskoon, kunnalliskodin muonamies Mehdon kotiin.

Allekirjoittanut lähti muutaman henkilön kanssa jo ennemmin, klo 1/2 12 Heikki Helinin moottorissa kulkemaan Näsijärven yli, noin 36 km Teiskoon. Oli niin lämmin ja kaunis ilma. Ja kulki laivoja ohitse joten moottori keiinu korkeilla laineilla.

Ennätämmekö perille ennenkuin se „Intti“ laiva sivuutaisi meidät; siinä laivassa oli näet noita huviretkelijöitä, yli 20, joilla oli sama päämäärä. Laiva lähti vasta klo 1. Kuljetuamme 3 1/2 tuntia saavuimme aivan puultunein jäsenen kunnalliskodin laituriin, josta kantamuksiemme kera tallustelimme polkua, metsän läpi Mehdon kotiin. Laiva ei ole vielä tullut.

Rapuilla olivat vastassa talon emäntä Beeta Mehto ja seuran emännät Miina — ja Martta rouvat. Mehdon koti sijaitsee metsikön keskellä, kauniilla paikalla. Hyvätuoksuinen ja piikainen metsä ympärillä. Pian pyrähti iso lauma toisesta veräjistä laivalaiturilta tulleita trelaisia. Ja jopa muutama vieraspaikkakuntalainenkin. 3 km:ä oli laivalta Mehdonille. Pian pihamaalla kahvipöydältä tarjottiin kuumaa kahvi kulta.

Ilta kului rattoisasti jutellen ja leikkiä laskien ja retkeilyihin ulmarantaan y.m.

Huomiotamme herätti pääskysen pesä, jonka rohkea pääskyspari on rakentanut ihan matalan kuistiin kattoon, jonne sai vapaasti katsella. Sitä ihailtiin ja ihmeteltiin. Illalla, myöhemmin käytiin, ensin naiset, sitte miehet saunassa, oikeassa vanhanaikaisessa saunassa, jossa kuumat löylyt uusien vihtojen kanssa tuntui meistä, kaupunkilaisista oikein hyviltä niin, että oltiin punaiset kuin kravut. Miehille oli laitettu vuoteet paksujen olkien päälle navettaan (anteeksi) käyttämättömään navettaan ja naisille talon vinnille. Jos yö olisi ollut yhtä lämmin kuin päivällä, niin ei olisi ollut valittamista, mutta kun yö muuttui tuuliseksi ja koleaksi, niin ne jotka eivät älynneet ottaa mukaansa vilttiä, saivat koettaa miten taisivat kylmästä päästä, mutta ne viisaat jotka ottivat viltit mukaansa, kyllä saivat unestaan kiinni aamuun asti. Juhannuspäivä ja sunnuntai olivat koleita ja pilvisiä joten pysyttiin sisällä, ja kyllä aika muuten kului leikkien, ja lukien j.n.e. Ravintolapuolen antimet tekivät hyvin kauppansa.

Pari vanhaa setää oli ulkona kalastamassa ja toivat hyvän saaliin.

Sunnuntaina ennenkuin tehtiin pois lähtöä, seuran puheenjohtaja alkoi pitää puheen sekä vakavasti että leikkiiä laskien ja valitti, että juhannuspäivät eivät olleet niin lämpimät kuin aattona joten monelle oli kai pettymys. Ja kiitti seuran puolesta retkeilijöitä. Sitte alkoi moni jäsen innostua puhumaan joten näkyi, että oltiin tyytyväisiä ja toivottiin, että seura tekee vast'edes juhannukseksi maalle retkeilyä. Ja ilmapäivällä kiitettiin talonväkeä ja seuran emäntä kaikesta ja mentiin kävellen maantietä myöten laivalaituriin. Silloin vasta valkeni

ilma niin kauniiksi, että saatiin ihailia kaunistia hämäläistä maaseutua. Laiturissa odotettiin siksi kunnes laiva tuli ja vei ne huviretkelijät kaupunkiin. Allekirjoittanut palasi Miina-tädin kanssa takaisin Mehdon luo ja oli vielä seuraavan päivän ja vasta tiistaina lähti moottorissa kaupunkiin haikkein mielin 2 muun kanssa.

Seuran johtokunta pyytää täten ilmoittaa, että elokuun 20 päivä klo 12 pidetään Wiitinkan urheilukentällä jäsenten väliset kilpailut 5 ottelussa, jossa kilvoitellaan 1 kerran kiertopalkinnosta ja naisille myös 3 ottelussa (100 m juoksu, kuulun työntö ja pituushyppy). Naisetkin kilpailevat komeasta kiertopalkinnosta; heinäk. 15 p:n naisten karsintakilpailuissa oli vain 2 naista ottamassa osaa joten kiertopalkinnon tavoittelu lykättiin nyt elok. 20 päivään siinä toivossa että ilmaantuisi enemmän osanottajia; kyllä se kiertopalkinto on tavoittelemisen arvoisen. Ja sitte elok. 19 päivänä on seuralla iltama k.m. yhdistyksen huoneustossa; ohjelma koetetaan saada monipuoliseksi, näytelmä, y.m. ja Matti K. kertoo Viipurin mestaruuskilpailuista joten terve tuloa läheltä ja kaukaa Tampereelle.

K. A.

Turun Kuuromyökkäin Urheiluseura „Valpas“ toimeenpanee syyskuun 16—17 päivänä jäsentenväliset ja myöskin ei-jäseniä varten 5-ottelukilpailut (100 ja 800 metrin juoksut, kuulantyyöntö, kiekonheitto ja pituushyppy), 1,500 ja 3,000 metrin juoksut sekä naisille 100 metrin juoksu.

Kilpailut alkavat Ruohokentällä tai Parkkimäen kentällä lauantaina klo 16 ja sunnuntaina klo 10.

Liiton edustaja hra Pitkänen, joka menee elokuussa ulkomaille, on lupautunut esittämään Turun Kuuromyökkäin yhdistyksen ja sen ympäristön esitelmäpäivillä 16—18 p. syyskuuta matkakertomuksen sekä katsauksen ulkomaalaisten kuuromyökkäin elämäntavoista, sivistysrienoista ja urheiluelämästä.

Kirjallisuutta

Uusi kirja.

Turun kuuromyökkäin opettaja Urho Kierimo on äskettäin julkaissut painosta tärkeän kirjan. Sen nimi on „Kukin omalle alalleen“, ohjeita elämän uran valinnassa. Tämä kirja on tarkoitettu nuorille, jotka ovat joutuneet siihen ikään, jolloin heidän on valittava itselleen elämän tehtävä, eli työ, joka heille sopii ja josta he jokapäiväisen leipänsä saavat.

Usein on nuorten poikain ja tyttöjen kovin vaikea löytää itselleen sopiva tehtävä. Sen tietävät myös monet kuuromyökkä-pojat ja tytöt. Kun koulu-aika loppuu ajattelee moni kuuro poika ja tyttö: mitä minä rupean tekemään, että voisin omalla työllä ansaita rahaa ja elatusta? He koettavat päästä selvytyteen siitä mikä työ heille parhain sopisi; mikä ammatti olisi hauskin ja paras. Vanhemmat, sukulaiset ja opettajat koettavat tavallisesti heitä auttaa ammatin valinnassa. Mutta ei ole kuitenkaan helpoa löytää sopiva ammatti. Varsinkin nykyään kun on yleinen työnpuute kaikkialla ja kun koneet vievät ihmisiltä työn pois ne kun käyvät yöt ja päivät väsymättä, niin on monien nuorten vaikea löytää sopivaa työtä. Kuuromyökkäille on se vielä vaikeampaa kuin kuuleville. Tämän vaikeuden on hra Kierimo huomannut ja päättänyt ruveta auttamaan nuorisoa elämän uran valinnassa. Äsken julkaisemassaan kirjassa selvittää ja käsittelee hän yli 50 ammattia, minkälaisia ne ovat, miten nuoret saavat oppipaikkoja niihin, kuinka pitkä oppiaika on, kuinka suuren palkan kunkin ammatin harjoittaja voi saada, missä kutakin ammattia voi oppia j.n.e.

Kirjan sisällöstä mainittakoon seuraavaa: Ammatin valinnasta terveyden kannalta. Miten nuorten taipumuksia ja kykyjä tutkitaan? Voisinko ruveta maanviljelijäksi?

Maataloustyöläiseksi? Jospa antautuisin puutarha-alalle? Perustaisinko kanalan? Ammattimiesten kasvatus metaliteollisuuden eri aloille. Sähköaloille. Vaatturiksi (Räättäläksi), ompelijattareksi. Kellosepäksi. Maalariksi. Kirjansitojaksi. Menisinkö kirjapainoalalle? Kirjansitojaksi? Mensinkö parturinoppiin? Näihin ja vielä moniin muihin kysymyksiin antaa hra Kierimo kirjassaan hyviä, tarkkoja neuvoja. Olisi hyvä kuurojenkin tutustua tähän kirjaan. Koulujen ylimpien luokkain oppilaille olisi kirjaan tutustuminen erittäin tärkeää. Sen avulla ehkä moni tärkeä seikka selkenisi. Ja nuoret kuurot, jotka työpaikkaa haklessaan sinne tänne harapolivat saavat tästä kirjasta varmaan hyvää opastusta. Kirjaa myydään kaikissa kirjakaupoissa ja maksaa se 30 mk.

Painatamme näytteeksi kirjasta osan luvusta Voisinko ruveta maanviljelijäksi.

Tietoja ulkomailta

Tanskalaiset kuurojenlehdet ilmoittavat, ettei ensikesänä v. 1934 aijottua pohjoismaista kuurojen kokousta voidakaan pitää Köpenhaminassa vaan siirretään se vastaisuuteen. Huonon ajan takia ei Tanskan hallitus ole myöntänyt mitään raha-avustusta kokouksenpitoa varten.

Tietoja kotimaasta

Jumalanpalvelus kuuroille pidetään Lahdessa sunnuntaina elokuun 27 p:nä. Kokoonnutaan rukoushuoneella kello 10 a.p.

Turun kuurojen yhdistyksen toimeenpanemat esitelmäpäivät pidetään Turussa syyskuun 16-18 p:nä.

80 vuotias. Leskirouva *Amanda Jakobsson* o.s. Lindblom, Turussa, täytti 80 v. elokuun 7 p:nä. Hän on synt. v. 1853 Kuusistossa. V. 1861 tuli hän Turkuun kuuromykkäinkouluun opettaja Malm in oppilaaksi, aina vuoteen 1863. Opettaja Malm kuoli samana vuonna sydämenhalvaukseen, auttaessaan hevosta ylös, joka oli pudonnut Aurajokeen. Sen jälkeen Amanda Jakobsson oli piispa Alopæuksen oppilaana aina vuoteen 1871, siis yhteensä 10 v. kävi hän koulua.

Amanda Jakobsson on pitkän elämänsä aikana asunut Turussa. Hän on tosin ollut monet pitkät vuodet lääkärin hoidettavana, safrautensa takia; on kuitenkin vielä siksi voimissa, että käy torilla ostoksilla ja hänelle sydämensä lähellä olevalla kuuromykkäiyhdistyksellä. Hänellä on vielä hyvä ymmärrys ja käsityskyky. Hän muistelee ja puhuu usein vanhoista ystävistään, jotka jo monet ovat saaneet siirtyä esiripun toiselle puolelle ja kuinka ennen olivat kuuromykät sydämmellisen rakkautellisia toisiaan kohtaan. Mutta sitä vastoin ei hän ymmärrä nykyisiä rientoja, ihmettelee kuinka kaikki näin ovat muuttuneet. Toivomme vanhukselle hiljaisista ja rauhallisista iltahetkiä.

60 vuotta täytti heinäkuun 25 p:nä Porvoossa jalkineytöntekijä *Emil Raitio*. Juhlapäivää saapui viettämään Porvoon kuurojen yhdistyksen jäsenet sekä sukulaisia. Lahjoja ja kukkia saapui. Kuurojen yhdistyksen puolesta pidettiin puhe tälle yhdistyksen innokkaalle jäsenelle.

50-vuotta täytti heinäk. 4 p:nä puuseppä Emil Pitkäniemi Tampereen Pispalassa. On käynyt Mikkelin k.m. koulun ja on rakentanut itse oman pienen talon jossa asuu vaimonsa Madildan ja 4 lapsensa kanssa onnellista kotielämää. Puuseppänä hän on taivava ammatillaan ja hän on arvossa pidetty vakaana ja luotettavana miehenä, joka on nuoremmille miehille kaunis ja esimerkillinen esikuva. Onneksi olkoon.

Heinäk. 9 p:nä kutsui Pitkäniemen väki T:reen kuuromykät omaan kotiinsa viettämään 50 vuotiaiden pariskunnan 50-vuotisjuhlaa. Oli kaunis ja lämmin ilma. Ihnassa puutarhassa vietettiin juhlaa. Sisällä oli hieno kahvipöytä, josta talon herttaiset tyttävät Rauha ja Elma tarjosivat monta kertaa kahvia leipineen ja kotitekoista simaa. Väillä käytiin Pyhäjärven rannalla uimassa. Varapuheenjohtaja puhui syntymäpäivien sankareille ja moni jäsen myös puhui heille, että ovat olleet uskollisia kodissaan ja kasvattaneet 4 lasta, joista 3 on jo aikaihmissä, työssä käyviä. Otettiin valokuvia. Päivä kului raitoisasti ja lähdimme Pitkäniemen kodista tyytyväisinä kaupunkiin, kotia.

Suokoon Jumala siunauksensa Pitkäniemen kotiin.

50 vuotta täytti 6 p. heinäkuuta maanvilj. *Matti Yli-vorvi* Ilmajoelta. Hän on hyväsydäminen ja auttavainen mies joka on paljon työtä tehnyt kohtalotoveriensa hyväksi vaijoajan säästämättä. Merkkipäivänä useat toverit muistivat häntä. Hänen kotiinsa kokoontui onnellijoita, joita hänen emäntänsä kestiti kaikenlaisella hyvällä. Onnittelemme häntä ja toivomme vielä jatkuvasti voimia.

K. Somppi.

Eino Maunula. 50 vuotta täytti heinäkuun 10 p:nä maanviljelijä Eino Maunula Uudenkylän Koskusella. Maanvilj. E. Maunula on syntynyt ja kasvanut samalla paikkakunnalla. Hän on käynyt Kuopion kuurojenkoulun, josta pääsi v. 1902. Koulusta päästyään hän opiskeli jonkun aikaa kuulevien kanssa puuseppä ammattia ja tuli hänestä etevä puuseppä. Kaunista ja hyvää tulee isäntä Maunulan käsistä, mitä hän aikoo puusta kulloinkin tehdä.

Vuosien kuluessa oppi isäntä Maunula kodissaan myöskin hyväksi ja huolelliseksi maanviljelijäksi. Jo nuorena poikana ollessaan innostui isäntä Maunula niittokoneen ohjaamiseen kuin myöskin kaikkeen muuhunkin maatyöhön. Oltuaan ja tehtyään työtä kotipihaansa, meni hän sitten naimisiin palvelijatar Lyydia Mattilan kanssa. Sen jälkeen perusti isäntä Maunula oman kodin erittäin kauniille paikalle. Kotinsa ympärille on hän raivannut pelto, kaataan niistä metsää ja raivaten kaikki sileäksi ja puhtaaksi. Isäntä Maunula on tunnettu kaikessa uskolliseksi ja huolelliseksi mieheksi. Hänellä on karjaa yli 10 päätä sekä 2 hevosta y.m. Kaikesta hän pitää yhtä uskollisen huolen minkään rappiolle joutumatta. Isäntä Maunula tunnetaan kaikessa ahkeraksi mieheksi. Aamusta iltaan hän ahertaa mitään valittamatta. Jos työkkin olisi vaikka millaista tahansa, ei hän koskaan suutu tehtävissään vaan on aina yhtä tyyntä ja iloinen luonteeltaan.

Jos missä hän tarvitsee toista neuvoa, neuvoa hän sävyisästi, ei koskaan kiukkuisesti.

Paljon vaatii kodin ympäristö hyvältä tekijältään voimia ja viisautta jos mieli sen kunnossa pysyä. Kauniit ja suuret pellot hänellä rehoittakkin. Monet kuurot ovat nähneet isäntä Maunulan kodin ja sen ympäristön. Niinpä saapui heinäk. 9 p. sunnuntaina useita kuuroja y.m. Lahdesta onnittelemaan isäntä Maunulaa. Kauko Mäkelä kertoi isäntä Maunulan maanviljelystyöstä ja toivotti hänelle ylhäisintä onnea ja jatkuvaa siunausta tuleville työpäiville. Joukolla nostivat isäntä Maunulaa ja huusivat 3 kertaa „eläköön“. Lahjojakin tuli monenlaisia. Hetken kuluttua siirrettiin isäntä Maunula vieraiden seuranaan katettuun kahvipöytään. Vieraat nauttivat janoonsa maukasta oluttakin ja kiittelivät hyväksi, ihmetellen miten se emäntä osaakin. Sitten seurasi päivällisaika, jossa pistettiin moneen poskeen maukasta riisipuuroa, hedel-

Eino Maunula perheineen

mäsoppaa y.m. Kaikki vieraat olivat tyytyväisiä, mitä tarjottiin ja kiittelivät isäntäväkeä.

Illalla lähtivät vieraat takaisin kotihinsa ja jättivät hyvän isännän monien onnitelujen osaksi.

Isäntä Maunula on 50-vuodesta huolimatta vielä hyvässä voimissaan sekä ripeä ja reipas liikkeissään ja töissään.

Tämän kirjoittaja toivottaa omasta ja toveriensa puolesta mitä runsainta onnea ja Jumalan siunausta jatkuville elämän päville hänen hyvässä uskollisessa aherruksessaan.

Kynd.

Uskollinen kuurojen opettaja. Äskettäin erosi toimestaan Tanskassa Frederician kuurojenkoulun johtaja, herra *F. Bech* täysinpalvelleena oltuaan 51 vuotta kuurojenkoulun opettajana. Ensin toimi Bech Köpenhaminassa opettajana ja sitten Fredericiassa koulun johtajana. Johtaja Bech on laajoissa piireissä tunnettu ja rakastettu mies. Koulutyönsä ohella riitti häneltä vielä aikaa ottamaan osaa koulunkäyneitten kuurojenkia harrastuksiin ja yhdistystoimintaan. Niinpä rupesi hän toimittamaan kuuroille omaa lehteä ensin Köpenhaminassa (*Smaablade*) ja sitten "Effata", nimistä lehteä Fredericiassa. Näitten lehtiensä avulla on hän paljon hyvää siementä kylvännyt kuurojen keskuuteen. Tanskan kuurot ovatkin monella tavalla osoittaneet kiitollisuuttaan ja kunnioitustaan nyt työstään eroavalle vanhukselle.

Seinäjoen K.m. yhdistys vietti esitelmäpäiviä Yhteistalossa 9 p:nä heinäkuuta. Aika oli helteinen ja kuiva, että mieluummin olisi ollut uimassa kuin kuumuudessa ja pölyssä. Tämän vuoksi pelättiin, ettei monikaan jaksaisi saapua esitelmäpäiville, mutta tulikin yli 80 osanottajaa. S.K.m. Liitto oli lähettänyt hra R. Pitkäsen Helsingistä esitelmöimään. Hän oliikin hyvin tervetullut, sillä meillä ei ollut tällä kertaa muita puhujia. Pastori Juho Karhu oli kyllä lupautunut puhujaksi, mutta ei tullut. Selityksen toi iltapäivällä lyhyt sähkösanoma, joka ilmoitti pastorin joutuneen auto-onnettomuuteen. Hän toivotti kokouksellemme Jumalan siunausta, ja pahoitteli, ettei voinutkaan täyttää lupaustaan.

Avauspuheen piti hra Antti Härmä. Hartauspuheen piti maanvilj. Matti Savisaari. Hra R. Pitkänen esitelmöi laajasti Suomen kansan historiasta. Maanvilj. Matti Ylivarvi selosti yhdistyksen 5-vuotista toimintaa sen perustamisesta. Puunleikkaaja Frans Liljeqvist kertoi Pietarsaaren K.m. yhdistyksen 10-vuotisjuhlista, jossa hän oli ollut Seinäjoen yhdistyksen edustajana. Hra Pitkänen puhui valtion talouden hoidosta. Rva Alli Härmä lausui viittomalla „Isänmaan juhla“-laulun. Nti Ilma Viri esitti runon. Näin oli päivä kulunut iltaan, joten tuli nyt hovin vuoro. Esitettiin monta hauskaa kappaletta. Sitten puheenjohtaja A. Härmä piti kiitospuheen esitelmänpitäjille. Lopuksi

nuoret panivat leikiksi ja vanhemmat ryhmittäytyivät keskustelemaan omista asioistaan, kunnes oli aika lähteä kunkin omalle tielle.

Kuuromykkä nainen jäänyt junan alle Tähtelässä 17. 7. -33. Turusta Helsinkiin saapuvan pikajunan lähestyessä klo 16,40 Tähtelän asemaa havaitsivat veturimiehet nais henkilön kulkemassa radalla. Kahdesta varoituksesta huolimatta nainen ei väistynyt, ja juna, jota ei välimatkan lyhyden takia ehditty pysäyttää, syvästi naisen radan sivuun, jolloin hän sai takaraivoonsa 5—6 sm pitkän haavan. Kuolema seurasi silmänräpäyksessä. Juna pysäytettiin ja onnettomuuden uhri tuotiin Tähtelän asemalle, jossa hänet todettiin *Tyyne Heinonen*-nimiseksi kuuromykkäksi palvelijattareksi, kotoisin Tähtelästä. Hän oli aamulla lähtenyt paikallisjunalla Inkooseen, josta onnettomuuden tapahtuessa oli jalkaisin palaamassa kotiinsa. Pikajuna saapui Helsinkiin n. 10 min. myöhästyneenä.

Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijain jäsenväliset urheilukilpailut pidetään Hämeenlinnassa sunnuntaina 10 p:nä syysk. klo 10. Huviretki tehdään Perttulan Norjan tuvalle klo 12. Sydämellisesti tervetuloa.

Sydämellinen kiitos kaikille ystäville ja sukulaisille, jotka muistivat minua lahjoilla, kukilla, sähkösanomilla, kirjeillä y.m. täyttäessäni 50 vuotta.

Eino Maunula.

Kiitos. Tampereen K.m. yhdistyksen jäsenille ja muille ystäville sydämelliset kiitokset arvokkaista lahjoista, jotka olemme saaneet 50 vuotta täyttäessäni. Pispalassa 5. 8. -33.

Madilla ja Emil Pitkäniemi.

KIHLOISSA

Anna Junkkari
Heikki Suutari

Raisälä

Kunnollinen renkimies

saa paikan heti tahi 1 p:nä syyskuuta Savonlinnan Naistenlahde!lta.

Maanviljelijä **A. J. Partanen,**
Savonlinna, Naistenlahti.